

Emmerich Kálmán

ČARIDÁŠOVÁ PRINCEZNA

Hudba	Emmerich Kálmán
Libreto	Leo Stein, Bela Jenbach
Překlad písňových textů	Eva Bezděková
Překlad prózy, úprava	Pavel Bár

INSCENAČNÍ TÝM

Režie	MAGDALENA ŠVECOVÁ
Hudební nastudování, dirigent	JOSEF KURFIŘT
Scénografie	DAVID JANOŠEK
Kostýmy	TOMÁŠ KYPTA
Choreografie	MARTIN ŠINTÁK
Dramaturgie	LENKA DANDOVÁ
Sbormistr	LUKÁŠ KOZUBÍK
Asistent režie	ŠÁRKA BRODACZOVÁ
Hudební příprava a korepetice	MAXIM BIRIUCOV, ALLA NAZIMOK
Foto	DANIEL DANČEVSKÝ
Inspice	MARIAN MIČJAR
Nápověda	ALENA MIRJAM REŽNÁ

Šaldovo divadlo

Premiéry: 16. 12. a 18. 12. 2022

divadlo **fxšaldy**

OSOBY A OBSAZENÍ

Leopold Maria, kníže von Lippert-Weylersheim

MARTIN STRÁNSKÝ

Anhilta, jeho žena

BLANKA ČERNÁ

Edwin Ronald, jeho syn

JOSEF MORAVEC / DUŠAN RŮŽIČKA

Komtesa Stázi, neteř knížete

VERONIKA KAISEROVÁ / STANISLAVA KOZUBÍKOVÁ

Hrabě Boni Kancsianu

MICHAL BRAGAGNOLO / JAKUB HLINĚNSKÝ

Sylva Varescu

MIROSLAVA ČASAROVÁ / TEREZA MÁTLOVÁ

Nadporučík Eugen von Rohnsdorff

MARTIN STRÁNSKÝ

Feri von Kerekes, zvaný Feri bácsi (strýček Feri)

JAN JEŽEK / OLDŘICH KŘÍŽ

Miška, vrchní číšník

MARIAN MIČJAR

Kiss, advokát

PAVEL PAVLAS

MacGrave, američan

DARIO GRBIČ

Lokaj

JIŘÍ SEHOŘ

Dívky ze šantánu

RADKA ČERNÍKOVÁ, VERONIKA MIČJAROVÁ, ŠÁRKA VENCLOVÁ

Boniho kumpáni

NAZARII FEDYTNYK, HYNEK GRANIA, JAKUB MAKAROVICH,

ŠTĚPÁN RŮŽIČKA, JIŘÍ B. STURZ, JOSEF ŠIMEK

Houslista Géza

YURIY HORBACHUK / PETR MATĚJÁK

Účinkuje

ORCHESTR, SBOR A BALET DFXŠ

TISKOVÁ ZPRÁVA, v Liberci 13. 12. 2022

ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNA

Příběh o lásce šantánové zpěvačky a šlechtice na křídlech populárních valčíků.

Operní soubor Divadla F. X. Šaldy uvede v premiérách 16. a 18. prosince jedno z nejznámějších děl světové operetní tvorby – *Čardášová princezna* maďarského hudebního skladatele Emmericha Kálmána. Společně se skladatelem Franzem Lehárem patřili k předním skladatelům stříbrného věku vídeňské operety v první čtvrtině 20. století. Kálmánova díla si získala oblibu především díky osobitému skladatelskému stylu, ve kterém využívá rytmy a temperament maďarského čardáše a vhodně je propojuje s vídeňským valčíkem. V neposlední řadě k oblibě Kálmánových děl přispívá také jejich forma. Opereta jakožto hudebně-dramatický divadelní útvar má zábavný ráz a střídá zpěv s mluveným slovem. Je tak přímým předchůdcem dnešního muzikálu.

Režisérkou inscenace je renomovaná a vyhledávaná režisérka **Magdalena Švecová**. „Čardášová princezna je má první operetní režie. Doposud jsem se věnovala spíše opernímu, tanečnímu a vzácně i činohernímu repertoáru, když nepočítám své začátky, kdy jsem ještě jako studentka houslí s velkou chutí režírovala několik muzikálů. A musím se přiznat, že mě ta práce nesmírně bavila. Titul jsem si doslova zamilovala. Zejména proto, že se dokážu vžít do duše ženy, která je jako 'zpěvačka ze šantánu' sice všemi obdivována, jakmile však zhasnou reflektory jeviště, její hodnota je měřena světlem všedního dne a společenským nastavením. Patří všem a vlastně nikomu. Navíc tento titul není prvoplánově jásavý. Dílo je opřeno zvláštní nostalgií. Zrcadlí mimo jiné svět rozpadající se monarchie. A to dává pochopitelně režijnímu uchopení větší prostor. Koncepčně, výtvarně i choreograficky se s inscenačním týmem držíme žánru klasické operety,“ dodává režisérka.

Hudební nastudování bylo svěřeno mladému dirigentovi, libereckému rodákovi, **Josefu Kurfiřtovi**, který k hudební složce díla řekl: „Operety obecně mám rád a je dobře, že se v regionálních divadlech uvádějí. Čardášová princezna je veselá, s pozitivním koncem, ovšem obsahuje zároveň mnoho hudebních čísel, která rozjásaná rozhodně nejsou. Skladatel dokázal prakticky každému valčíku vtisknout jinou emoci. Od veselých a slavnostních až po melancholické nebo vyloženě hluboce smutné. Právě to, že hudba v Čardášové princezně není pouze radostná, ale přináší celou paletu emocí, z ní dle mého názoru dělá stálíci operetního repertoáru. Kálmán nám v této operetě servíruje jeden hit za druhým a myslím, že posluchač si je zamiluje všechny. Jsem přesvědčen o tom, že žádný návštěvník neodejde z divadla bez toho, aniž by si cestou domů broukal některou

divadlofxšaldy

z melodií, které během představení uslyší,” říká s úsměvem dirigent „Spolupráce s libereckým operním souborem je pro mě pokaždé srdeční záležitostí, jelikož jsem v ní doslova vyrostl. Ostatně první Čardášová princezna, kterou jsem viděl, byla právě v DFXŠ pod taktovkou pana dirigenta Babického před osmnácti lety.“

Na co se mohou diváci těšit po vizuální stránce, přiblížil scénograf **David Janošek**: „Scéna je inspirovaná bordó a smaragdovými barvami temně sametových kabaretů a květinových salonů. Květiny jsou zvoleny jako symbol života, krásy, šťavnatosti, hojnosti až po jejich zánik, zmar, odkvět krásy v prázdno a nicotu. Scéna projde několika proměnami od pestrého kabaretu až po smutný opuštěný prostor, kde nenacházíme nic než lidské osudy. Stejně tak, jak je dynamický život, a to nejen ten operetní, bude rozpořehbovaná i scéna, která je celá otočná, aby umožňovala výrazné, rychlé a kouzelné proměny. Centrálním prvkem bude pojízdné kruhové jeviště a čtyři otočné separé boxy, které nám na scéně Šaldova divadla umožní odehrát mnoho dílčích situací.“

Opereta by nebyla kompletní, pokud by v ní chyběla výrazná pohybová složka, o kterou v této inscenaci pečoval choreograf **Martin Šinták**: „Choreografovi nabízí Čardášová princezna širokou škálu pohybů, stylů a zajímavých krokových variací. Od temperamentního čardáše až po vídeňský valčík. Vždy se snažím splnit zadání režiséra, v tomto případě režisérky Magdaleny Švecové, se kterou jsme se rozhodli držet klasickou linii operety, tudíž je kladen velký důraz na veškerý jevištní pohyb, prózu a hlavně zpěvní party. Detailně jsem se zaměřil na choreografii pro sólisty, snažil jsem se také rozpořehbovat sbor a samozřejmě skvělé kolegy z baletního souboru, abychom lidem nabídli pestrý koktejl tak, jak by to mělo v operetě být. Naše Čardášová princezna je živá, temperamentní, okouzluující a láskyplná.“

Kálmán začal operetu komponovat v roce 1914 během svého pobytu v Mariánských lázních, ta původně nesla název: *Ať žije láska!* Příběh se odehrává na počátku 20. století. Zpěvačka a tanečnice Sylva Varescu, hvězda budapeštského kabaretu, okouzlí mladého vídeňského knížete Edwina, který se do ní okamžitě zamiluje. Sylva má ale odjet na turné do USA. Aby tomu kníže zabránil, nabízí Sylvě manželství. Současně s tím ale od jeho rodičů přichází oficiální oznámení Edwinových zasnub se sestřenicí Anastázií. Od tohoto momentu následuje série nedorozumění a komických momentů. Skladateli se v díle podařilo poutavým způsobem hudebně ztvárnit nejrůznější lidské emoce, slabosti i touhy.

Autor textu: Lenka Dandová

Premiéry proběhnou 16. a 18. prosince 2022 v Šaldově divadle.

Emmerich Kálmán

ČARIDÁŠOVÁ PRINCEZNA

režie Magdalena Švecová

hudební nastudování Josef Kurfírt

PREMIÉRY 16. A 18. 12. 2022

Foto vizuálu Radek Drbohlav.

Kontakt pro média:

Ing. Eleonora Kočí – vedoucí marketingu

DIVADLO F. X. ŠALDY LIBEREC, Zhořelecká 344/5, 460 01 Liberec 1

tel.: +420 487 377 340

mobil: +420 777 102 614

email: koci@saldovo-divadlo.cz